

flet, saa vist er det, at, saasnart de ere udførte, har Staten allerede en Interesse i dem; idet Nuligheden er for, at den i Fremtiden vil faae en Indtægt af de indvundne Arealer gjennem Saltkornsbestatningen. Jeg vil derfor antage, at det vilde være rigtigt, saa snart Arbeidet er godkjendt efter det Overflag og de Tegninger, som ere forevist Regjeringen, at Retten til Expropriation da indtraadte, i Stedet for, som det er antydet i § 19, at den først skal indtræde, naar Arealerne ere skylbsatte. Vi maa heller ikke glemme, at saadanne Arealer i de allerfleste Tilfælde bringe store Forbedringer paa de omkringliggende Jorder. Det kan jo vel siges, at disse Folk maasse i Dieblisset ikke have noget Syn paa den Forbedring, som deres Jorder faae ved det Foretagende, som den enkelte Mand gjør ved at indvinde saadanne Havarealer; men det er aldeles vist, at, efterhaanden som Foretagendet er frekret frem og Vandet kommet ud, ville de tilstødende Jorder, som ofte paa saadanne Steder ligge lavt, have ikke ubetydelig Forbøl deraf; men denne Forbøl vil fuldstændig gaa tabt i det Dieblis, da saadanne Diger blive gjennembrudte, og Skader ikke kan udbedres. Naar en Mand, der saaledes har inddæmnet, ikke faar Expropriationsret, kan han komme i det Tilfælde, at han ikke paa nogenomhelst Maade kan faae Skaden udbedret, og disse omkringliggende Jorder ville tillige komme til at lide betydelig Skade derved. Jeg tror derfor, at i Stedet for, som det erede Medlem for Brevst Amt's 6te Valgkreds (Vojsen) ønsker, kun at give Expropriationsret, hvor Staten eller Amtene have en Interesse gjennem Saltkornet, bør man give Expropriationsret, saa snart saadant Arbeide erklæres fuldført, og der derved gives Udset for Staten til i Fremtiden at indvinde en Forbøl. Hvad Lovforslaget angaar, da maa jeg sige, at for den Egn, som jeg nærmest repræsenterer, vil det ikke faae stor Betydning for det første Aar. Vi fik jo ifjor et Lovforslag for denne Egn, men Forholdene derovre, saaledes som jeg har set dem under Dine, sige mig, at det er meget nødvendigt for andre Egne, som ere udsatte for Oversvømmelse, at faae Lovforslaget ført igjennem snarest mulig; jeg veed, at der fra disse Egne yttres stærke Ønsker om at faae en saadan Lov gennemført, og jeg vil derfor tilkaabe, at Lovforslaget fremmes, idet jeg tror, som jeg sagde, da jeg begyndte, at de Betænkkeligheder, man kan have imod de enkelte Paragrafer, dog ikke ere større, end at de kunne fjernes ved Ændringer til 2den Behandling eller maasse endelig ved 3die Behandling.

Frederiksen: Jeg maa tilstaa, at jeg paa ingen Maade kan billige den Betragtning, der her gjør sig gjældende om, at der maa gjøres en Afstillelse mellem Indvinding af Vand og Beskyttelse af Land. Jeg ser ikke, at der er nogen principiel Forskjel; enten man forøger Lands Værdi, der

maasse nu slet ikke kan bruges som Bøieland, som maasse nu har en meget lav Værdi, eller man tager Havgrund ind, er dog ikke nogen stor Forskjel. Naar der dernæst tales om Spekulation og Forretning, er det saa ikke alt Spekulation? Spørgsmaalet er dog vel for alle dem, som ønske at foretage den Slags Anlæg, om Anlægget kan betale sig; den, der beskytter sit lave oversvømmede Land ved Diger, og den, der indvinder Jord fra Havet, have Begge to Binding — denne „Binding“ man taler saa haanligt om — i Sindet, det er Formaalet for dem Begge. Er der i Virkeligheden, naar man trænger lidt tilbunds i Sagen, den fjerneste Forskjel? Jeg kan ikke se nogen Forskjel; jeg kan ikke se Andet, end at det eneste berettigede Hensyn er Hensynet til, hvad der er hensigtsmæssigt og hvad der er nyttigt, om det er nyttigt for den og den Slags Foretagender at tage saadanne Bestemmelser, eller er det det ikke. Jeg kan ikke Andet end fra mit Standpunkt give den erede Minister, der her har været villig til at betragte disse Foretagender paa en noget imødekommende Maade, fuldstændig Ret overfor de Ansøkkere, der gjøre sig gjældende fra den anden Side. Jeg skal ikke her i dette Dieblis komme nærmere ind paa Lovforslagets Enkeltheder; men jeg kan dog ikke undlade at bemytte Leiligheden til at nævne, hvorledes man bærer sig ad i vort Naboland. I Sverrig er der en Mængde Foretagender, der gaa ud paa at indvinde Jord, og dette Land med sin uhyre Mængde af Søer, Moser og store Strømme giver uafslædelig Anledning til mangfoldige Foretagender af den Art. Hvorledes forholder nu Lovgivningen sig overfor disse private Rettigheder, som man her er saa overordentlig nøieregnende med? Den svenske Lovgivning bestemmer, at Enhver, som sætter saadanne Essentningsforetagender i Værk, Regulering af Vandløb o. f. v., kan spørge alle sine Naboer, der have Interesse for Sagen, om de ville være med. Ville Naboerne være med, saa danner man et Selskab til Foretagendets Udførelse, men ville de ikke være med, saa gaar den svenske Lovgivning saa vidt, at den siger: Nu vel, saa tageres Folks Eiendomme, som de ere, før Foretagendet sker, og de, der ikke have villet være med, faae da atter deres Eiendomme tagerede, efter at Foretagendet et udført, og de maa da afstaa saa meget af den gamle Eiendom, som svarer til den stedfundne Værdiforsøgelse. Det er noget ganske Andet, end hvad der her foreslaas. Men man gaar i Sverrig saa vidt, fordi man anser slige Foretagender for meget nyttige. Jeg siger ikke, at der er Anledning til her i vort Land at træffe lignende Bestemmelser, da der paa Grund af de naturlige Forhold ikke udføres saa mange Foretagender af den Art, som i Sverrig; men jeg har ikke kunnet undlade at fremhæve den svenske Opfattelse, som er slaaet fast i Lovgivningen; den praktiseres hvert Aar i mangfoldige